

Lesarabræv**Eilíf Samuelsen og tað »forsvarliga«**

Tað er lögð og ábyrgdarleyst, at landsstýrismaðurin í Undirvísingarmálum ikki dugir at loysa hetta einfalda, men tó álvarsliga mál, sum bara snýr seg um 3-400 túsund krónur. Hvussu grundgevir Eilíf, at hann vil hækka næmingatalið? Landsstýrismaðurin í Undirvísingarmálum hevur í seinastuni sagt nógv ymskt, og hann mótsigur sær sjálvum, so ringt er at vita, hvat hann meinar við:

1. Yrkisfelagið hevur onga avtalu um, at hægst 24 næmingar skulu vera í hvørjum studentaskúla flokki.

2. Um Yrkisfelagið kortini hevur eina avtalu, so hevur tað kortini onga avtalu (um at farast kann bara upp um 24 aftan á samráðingar), tí »i samráði við« vil bara siga, at Yrkisfelagið hevur rætt til at verða hoyrt.

3. Um »samráðingar« kortini leggja upp til semju, hevur Yrkisfelagið sjálvt brotið avtaluna, við at samtykkja á aðalfundi, at samráðast kann ikki um at fara upp um 24 næmingar.

4. Yrkisfelagið hevur vítað um samanleggjina leingi, og lærarnir í Kambdali hava fingið boð um at lesa sama pensum í báðum flokkum.

5. Tað er samfelagsliga »óforsvarligt« at hava flokkar við bara 14 næmingum í, vit skulu sum í Danmark hava upp til 28 næmingar í flokkunum.

6. Tað er »eindømi«, at vit skulu hava 28 næmingar í einum flokki í Kambdali, og verfallið hjá Yrkisfelagnum er ólógligt: lærarnir hava tíkið næmingarnar sum gíslar, og fakfelagið er farið undir terrorvirksemi.

Viðvíkjandi 1: Eilíf pástundur, at avtalan (um hægst 24 næmingar í flokkunum), sum varð gjørd millum Landsskúlafrýsingina og Yrkisfelagið í sambandi við, at lærarnir skuldu halda eina viku fri uttan lön í 92, er uppspæld av Yrkisfelagnum í sambandi við sáttmála-samráðingarnar í 97.

1/5 97 skrivaði »LÖNAR-DEILDIN« (Tummas Magnusen) til Yrkisfelagið m.a., at: »Hervið verður víttat, at sáttmálin við tilhoyrandi avtalum, kutymum o.a. heldur áfram óbroyttur...«

Hartil svaraði Yrkisfelagið m.a. tann 9/5-97: »Einki annað er avtalad, t.v.s. viðvíkjandi: »tilhoyrandi avtalur, kutymur osfr.« eru vit pára frít stillaðir. Annars er at viðmerkja, at vit – okkum vitandi – hava ongar aðrar avtalur enn sáttmálan.«

seinasti setningurin hjá Snorra má skiljast sum ein spurningur: Hvat fyrri aðrar avtalur enn sáttmálan hugsar Lønardeildin um?

Har er so onki svar komið frá Lønardeildini, men nú roynir Eilíf at nýta hetta til at siga, at vit hava sagt avtaluna upp (sjálvt um tað at vera »frítt stillaðir« hægst kann merkja, at forhandlast má av nýggjum). Eilíf sigur, at tað er jú sami »myndugleiki«. Ja, tað er spurningurin. Lønardeildin hoyrir ikki bara undir Undirvísingarmálaráðharran, og ein lærari fer ikki hagar, um hann er ónøgdur við at skula vera próvdómari 5 ferðir; – har fóru vit til ein »myndugleika«, sum æt Landsskúlafrýsingin.

Lønardeildin hevur ikki sagt nakra avtalu upp. Vit hava ikki gjørt nýggjar avtalur um næmingatal, og allir myndugleikar og YF hava handlað sum um, avtalan var í gildi. So avtalan er sjálvandi enn í gildi.

2. Fleiri hava longu roynt at forklára Eilífi, at »samráðingar« ikki merkja, at lærarnir bara verða »hoyrdir«, men at semja skal vera. Tað passar ikki, sum Eilíf vil vera við, at har varð diskussión um merkningina av orðinum, tað avtalan varð gjørd. Men har varð ein long diskussión um innihaldið, tí longu tá hevði landsstýrið ætlanir um at hækka næmingatalið í hvørjum flokki. Tað var júst tí, vit lögdu dent á ikki bara at hava viðveju (sum mær vitandi altíð var hægst 24 í studentaskúlanum), men eisini eina skrivliga avtalu. Annars høvdu vit ikki tíkið við fríkviku uttan lön, tá á sinni.

3. Tvælt. Aðalfundurin samtykti, at vit skulu verja hesa avtaluna, tí vit skiltu, at Landsstýrið ætlaði at bróta hana. Vit hava altíð veri og eru enn sinnad av og á at gera semju um at fara upp um 24 í byrjanini av einum skúlaári, um serlig viðurskifti gera seg galdandi, t.d. um AFS-næmingur kemur heim aftur.

4. Yrkisfelagið hevur vítað um ætlanirnar hjá landsstýrinum um at leggja flokkarnar saman, men felagið varð fyrst boðið til samráðing 16. desember. Hetta er við víðurkenning av, at vit eiga eina avtalu, hóast fundarboðini komu alt ov seint. Vit høvdu neyvan verið í verfalli nú, um Eilíf hevði tíkið upp samráðingar við Yrkisfelagið longu tá ætlanin um at leggja sama varð gjørd. At Landsskúlafrýsingin visti um vandan, framgongur av brævi frá Rektaranum á Kambdali til Landsskúlafrýsingina (John Rajani) 26/8-97: »Gangi út frá, tá hevur sett teg inn í heimildir fyrri samanleggj og eisini møguligum forðingum, – eg hugsi ikki so nógv um YF-trupulleikar – men kanska skal grein 12, serliga stk. 5 í kunngerðini havast í huga«.

Tá Eilíf ikki boðaði okkum til fundar í góðari tíð, var tað ivaleyst fyrri at seta okkum knívin á barkan til jóla. At hann longu í august 97 visti av, at hann eisini fór at bróta sína

egnu kunngerð, grein 12, virkar heilt óskiljandi.

YF gekk sjálvandi út frá, at ein samanleggj kann bara koma upp á tal, um næmingatalið lækkandi til 24, men hetta var óhugsandi at rokna við í hesum fornum, tað 31 næmingar byrjaðu. So nógv sum fjórðingurin av næmingunum plaga ikki at gevast fyrsta hálvárið. Flokkar verða sjáldan lagdir saman, men tað er ongantíð hent, at meira enn 24 vóru í samanlagdum flokkunum, og tað er ongantíð hent mitt í einum skúlaári. Men um næmingatalið bara hevði verið 24, høvdu vit kunnað livað við tí, sjálvt um tað er keðiligt at skula uppgæva »hálf« árspensum í nógvum fakum.

Lærarnir hava fingið boð um at lesa sama pensum. Landsskúlafrýsingin (John Rajani) skrivar 27/8 1997: »Havi tósad við Sámál og sagt at hann skal geva lærarum boð um at lesa sama pensum«, eftir at Sámál í Skorini hevði spurt, um tað var meiningin. Men her hava Eilíf, John og Sámál mis-skilt, hvussu undirvísing fer fram. Tað ber nevniliga ikki til at geva lærarum »boð« um, hvat teir skulu lesa. Vit hava (sbr. kunngerðirnar) undirvísingarfrelsi, og oftani skulu ella kunnu vit lata næmingarnar vera við til at avgera, hvat skal keypast og leasat. Tað hevði t.d. verið oyðileggjandi, um ein danskt-ella føroysktlærari kom inn í ein flokk og segði, at næmingar vóru noyddir til at lesa hetta høvuðsverk og hesa grundbók, í tað gjørdi parallel-flokkurin. Merkiligt, at Sámál hevur gloymt at ávara Landsskúlafrýsingina um hetta. 1. G'arnir hava í sostatt ikki lisið sama pensum í øllum fakum.

5. Eg havi í løtuni ein 3. G við bara 13 næmingum (, og eg havi fleiri ferðir havt so smáar flokkar, t.d. sum valhold. Eg kann bara royna at sissa Eilíf: Onki »óforsvarligt« fer fram í hesum flokkum, tvørtur ímóti er tað nógv meira »forsvarligt« at hava 14 næmingar enn at hava 24 – fyrri ikki at siga 28 – næmingar í flokkunum. Man hevur tíð til tann einstaka næmingin, øll kunnu tosa eitt sindur í munntáttan at óforsvarligt kaos verður. Allir lærarar vita at næmingarnir í einum lítillum flokki læra meiri, og tey fáa betri karakterir og gerast meiri sjálvstøðugir, enn næmingar í einum stórum flokki, har undirvísingin má verða meiri fyrilestrarkend og ópersónlig.

Vit vilja ikki hava »donsk« viðurskifti á hesum øki, sum helst er tað einasta, har vit hava betri umstøður enn danir; – Vit fáa minni lön, – hava longri arbeidstíð um vikuna, – skulu yvirtala næmingar at keypa bókur, tað vit eingi flokssett hava at taka til, – hava verri eftirútbúgvingarmøguleikar, og hava verri hólvisviðurskifti. Næmingarnir hava eisini fleiri tímar um vikuna enn danskir næmingar, teir fáa minni stundning og skulu sostatt samstundis arbeiða meira fyrri at keypa bókur, para upp til lestrarferðir osfr. Av og á verða tey sjálv-

andi móð og óuppløgd, og tá er nógv lætari at royna at undirvísja, motivera og stimbra 14 enn 28 næmingar. 28 er óforsvarligt.

6. Tað er øgiliga hugstoytt, at ein – annars fólkaligur og hóvligur – landsstýrismaður kann finna uppá at kalla okkum og okkara fakfelag »terroristar«, man skuldi trúð, at hann ikki visti, hvat orðið merkir? Eilíf hevur helst onga hómung av, at fakfelagsrørslur hava verið við til at upphygja tað vælføðarsamfelag, sum vit liva í? Yrkisfelagið tekur tað í álvara at verja miðnámsútbúgvingarnar ímóti óseriøsum sparitiltøkum, og tí verða vit skjýrd terroristar!

Er verfallið hjá okkum ólógligt? Eg haldi, at vit hava ein sáttmála við nógvum tilhoyrandi avtalum (gjørdar við Landsskúlafrýsingina), sum Landsstýrið hevur brotið. Landsstýrið hevur gjørt sáttmálabrot, og so er verfallið hjá okkum ikki »ólógligt«. Hinvegin er tað ólógligt hjá arbeiðsgevarnum ikki at fylgja avtalum og kunngerðum...

Hóast hetta, hevði eg ikki sagt, at arbeiðsgevarin er kriminellur, tí vit tosa bara um »ólógligheit« í sambandi við sáttmálaviðurskifti, ikki í sambandi við sivila rættin. Vit hava soleiðis heldur ikki tíkið gíslar, – vit kundu t.d. ikki funnið uppá at sperra 28 verjuleysar næmingar inni í einum lítillum flokshól.

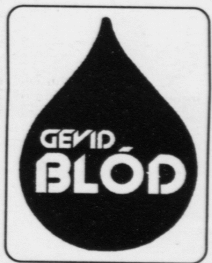
Í yvirferðum týðningi eru næmingarnir »gíslar«, men tað er jú Eilíf, sum hevur funnið uppá, at 28 »gíslar« inni í Kambdali skulu takast. Hetta skuldi verða »eindømi«, hann hevur onga aðra ætlan um »gíslatøku«. Hetta skilja vit

ikki: Hvi hevur Eilíf nakað serligt ímóti 1.5-matematikarunum á Kambdali ári 97-98? Hetta er rein diskriminátión – ella sigur hann ikki sannleik-an?! Kanska ætla hann sær, um »gíslatøkan« á Kambdali gongur væl, at royna seg onkra aðra staðni seinni? Annars gevur tað í hvussu er onga meining. Tað snýr seg jú bara um trý-fýra hundrad túsund krónur hvørt hálvár, og ongin veit, hvussu stóðan er í summar. Líka mikið um hetta er diskriminátión ímóti Studentaskúlanum í Eysturoy ella partur av eini størri ætlan um, at har eiga at vera 28 næmingar í øllum flokkum, eru vit ímóti.

Eilíf Samuelsen plagdi at virka eitt sindur meira seriøs, minni sensatiónshungrandi og lættisoppakendur enn so nógvir aðrir føroyskir politikarar (ongin nevndur, ongin gloymdur). Í hesum lípi hevur hann hinvegin lopið framav og ikki viljað víðurkent feilirnar, hann hevur gjørt. Tað einasta, hann hevur víst, er treiskni.

Vit eru eisini treiskir, men í mun til Eilíf eiga vit eina góða sak at kempa fyrri, og vit fara at halda fram, til vit hava vundið: til frama fyrri núverandi og komandi næmingum og lærarum á studentaskúlum og HF-skeiðum kring landið.

YF-limur Kaj Alstrup

Framtaksnevndin afturvald

Sverri Hansen hevur ikki mist høvdið

Fyri nøkrum døgum síðani skrivað vit, at lögmaður og forsætisráðharrin høvdu valt aftur nevndina í framtaksgrunninum.

Hetta hevur lögmaður nú gjørt kunnugt. Nevndin hevur sæð – og sær framvegis soleiðis út:

Heini Fosaa, stjóri, Tórshavn
Sverri Hansen, Leirvík
Richard L. Thomsen, stjóri, Tvøroyri,
Niels M. Larsen, stjóri, Virum og
Niels Kristian Agner, stjóri Værløse

Nevndin skipar seg sjálv. Verandi formaður er Sverri Hansen

ÚTSØLA!

Útsølan byrjar fríggjad. kl. 9.00

Allar útsøluvørur fyrri

1/2 PRÍS!!!

CHEAP • LUNELL

Tlf. 57921 • Klaksvík • Tlf. 57821

Byrja dagin við Sosialinum

– so veitst tú hvat hendir!